

1. Лук'янова Л. Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: сучасні реалії, тенденції і перспективи. *Світогляд*. №6 (80). 2019. С. 62-67.
2. Лук'янова Л. Освіта дорослих: сучасні стратегії і практики в Україні та зарубіжжі: монографія. Київ: ТОВ «Юрка Любченка». 2020. 340 с.
3. Міністерство освіти і науки України. МОН пропонує для громадського обговорення проєкт Закону України «Про освіту дорослих». 2020. 7 вересня. URL: <https://bit.ly/3lWykec>
4. Уряд підтримав законопроект щодо освіти для дорослих. 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-pidtrimav-zakonoprojekt-shchodo-osviti-dlya-doroslih>

УДК 378.016:7:311:004.896

Галина Сотська, м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКОГО ПРОФІЛЮ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВИТИ

Глобальні інформаційні трансформації, що нині відбуваються в усіх сферах суспільного життя, актуалізують проблему підготовки нової генерації фахівців мистецького профілю, здатних кваліфіковано вирішувати творчі завдання, створювати нові матеріальні об'єкти, задовольняючи естетико-культурні та матеріальні потреби сучасного суспільства.

Однією із умов підготовки таких фахівців є використання штучного інтелекту (з лат. «*intellegentia*» (розум) і «*artificialis*» (штучний)).

Згідно з Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні (2020) це поняття визначається як організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [1].

Відповідно використання штучного інтелекту у процесі навчання студентів мистецьких спеціальностей може забезпечити зміну та трансформацію освітнього процесу в більш інноваційний, ефективніший, що сприяє підвищенню ефективності та якості мистецької освіти. При цьому, ми погоджуємося з позицією науковців, які наголошують на тому, що штучний інтелект не може замінити людській фактор у навчанні. Головними залишаються викладач, який є джерелом знань і ментором, який сприяє розвитку самостійності, критичного мислення, творчих здібностей, соціальних, соціальних та культурних компетентностей у студентів, а штучний інтелект є освітньою технологією.

На важливості використання штучного інтелекту у підготовці фахівців мистецького профілю наголошують вітчизняні та зарубіжні вчені. Зокрема,

А. Чібалашвілі зазначає, що використання штучного інтелекту в мистецьких практиках відкриває нові можливості, розширюючи поле авторів контенту і залучаючи нові групи аудиторії, сприяє подальшому формуванню методів модифікації та переосмислення отриманих даних у новаторські мистецькі проекти [2].

В. Мурільо-Лігорред (V. Murillo-Ligorred), Н. Рамос-Вальєсільо (N. Ramoc-Vallecillo), І. Коваледа (I. Covaleda), Л. Файос (L. Fayos), відзначають, що використання штучного інтелекту сприяє індивідуалізації та підвищенню ефективності навчання, ефективному вивченню теорії мистецтва, задоволеності від навчання з використанням технологій [3].

Освітня практика доводить, що при застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій в мистецькій освіті з'являються нові можливості. Зокрема для майбутніх фахівців, які навчаються за спеціальністю «Хореографія» використання штучного інтелекту сприяє створенню віртуальних моделей для сценографії та візуалізації танцювальних рухів; уможливорює виявлення та вдосконалення рухів, роблячи їх більш естетичними та ефектними (ChoreoVision AI); аналізу відеозаписів виступів, визначення сильних та слабких сторін та надання рекомендацій для підвищення якості хореографічних номерів, зокрема, їх технічної та емоційної складових (Dance Analyzer AI). Використання програми ChoreoCraft AI дозволяє персоналізувати програми та вправи на основі мотивацій та системи художніх цінностей конкретного студента, з урахуванням стилю, попередніх досягнень та творчих вподобань майбутніх фахівців з хореографічного мистецтва.

Для студентів, які навчаються за спеціальністю «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у ході практичної підготовки використання інструментів штучного інтелекту сприяє оптимізації творчого процесу, зокрема, в опрацюванні великих масивів даних, що надає широкі можливості для розуміння різновидів мистецтва (Art Vision AI); здатності аналізувати художні твори, визначати авторів, стилі, техніку, епоху та тенденцій у мистецтві; пошуку ефективних рішень щодо кольору, форми, використовуваних технік роботи та матеріалів; пізнання рухів і автоматичне коригування художніх мазків з метою досягнення візуальної гармонії при створенні художніх образів (Art Inspire AI); при організації колективних мистецьких проєктів, персональних художніх виставок тощо (Visual Art Studio).

З позиції аналізаторського підходу штучний інтелект завжди може виконувати роль стороннього критика-мистецтвознавця, у такий спосіб підвищувати рівень майстерності здобувачів і фахівців сфери мистецтва, допомагаючи їм завчасу проєктувати публічну реакцію, адаптувати твір під конкретні потреби, мінімізуючи тим самим фактор страху перед проявом студентами своєї творчості (через боязнь осуду, через брак віри у власні сили) [4]. Відповідно використання штучного інтелекту сприяє формуванню практичних навичок у студентів мистецьких спеціальностей, оскільки дозволяє оцінити свої сили зі сторони, отримати критичну оцінку, створити певний контент та оцінити його.

Крім цього, різні інструменти штучного інтелекту дають змогу майбутнім фахівцям співпрацювати, аналізувати дані, оцінювати творчу діяльність, що значною мірою допомагає розвинути у фахівців критичне мислення, навички співпраці, сприяє набуттю практичних навичок роботи та інших професійних якостей.

Отже, використання штучного інтелекту у підготовці майбутніх фахівців мистецького профілю у закладах вищої освіти дозволяє інтенсифікувати процес навчання, забезпечує інтерактивність навчання для виконання практичних завдань, можливість експериментувати різними сучасними техніками і матеріалами, використання віртуальної реальності та створення платформ для співпраці й діяльності для формування їхньої професійної майстерності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. №1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

2. Murillo-Ligorred V., Ramos-Vallecillo N., Covalada I., Fayos L. Knowledge, Integration and Scope of Deepfakes in Arts Education: The Development of Critical Thinking in Postgraduate Students in Primary Education and Master's Degree in Secondary Education. *Education Sciences*. 2023. V. 13(11). URL: <https://doi.org/10.3390/educsci13111073>

3. Чібалашвілі А. Штучний інтелект у мистецьких практиках. Сучасне мистецтво: збірник наукових праць. 2021. V. (17). Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. С. 41-50.

4. Kuzmenko H., Konovalova O., Sotska H. Sytnyk I. The Effectiveness of using Artificial Intelligence for Building Professional Competencies of Future Specialists in Art Majors in Higher Education Institutions. *Transactions on Information Science and Applications*, 2024. Vol. 21. S. 449-465. URL: <https://wseas.com/journals/articles.php?id=9578>

УДК 37.011.3-051:(497.4)

Renata Bernatova, Polska

VYSOKOŠKOLSKÁ PRÍPRAVA UČITEĽOV PRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA NA SLOVENSKU

Primárne vzdelávanie (1. stupeň základnej školy) v súčasnosti v slovenskom školstve zahŕňa prvé štyri ročníky základnej školy. Dieťa vstupuje do 1. ročníka základnej školy po dovršení šiesteho roka života. Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania [2, p.4].

Vysokoškolská príprava budúcich učiteľov pre primárne vzdelávanie sa realizuje na siedmich slovenských univerzitách v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy v bakalárskom študijnom programe predškolská a elementárna pedagogika a v nadväzujúcom magisterskom študijnom programe učiteľstvo pre